

Editorial

Per arribar a ser un bon professional resulta imprescindible la combinació entre la formació acadèmica i la realitat laboral i, precisament, el pràcticum esdevé, sens dubte, una matèria molt escaient. El pràcticum afavoreix que es doni un aprenentatge situat a partir de la confluència entre els seus agents principals en un context professional concret: facilita a l'alumnat una aproximació més estimulante i significativa per al futur exercici professional i permet a les persones que tutoritzen —acadèmicament i professionalment— fer el seguiment i corroborar l'assoliment de les competències previstes en el grau, tot oferint un context laboral real.

A través d'aquest número monogràfic, la REVISTA CATALANA DE PEDAGOGIA (RCP) posa en relleu la idoneïtat i la importància del pràcticum per al coneixement i la millora de l'àmbit pedagògic, respectant la combinació entre la mirada de la universitat i la de les organitzacions de pràctiques externes.

La primera aportació ofereix un «Balanç de deu anys del pràcticum de pedagogia a la Universitat de Barcelona», des del Grup d'Innovació Docent Consolidat PRAXIS, i comparteix les aportacions de caire científic d'aquest grup al llarg de la darrera dècada, des de la implementació de l'espai europeu d'educació superior (EES) a les nostres universitats. Els tres eixos d'anàlisi que han caracteritzat aquest itinerari, el currículum, la metodologia i l'avaluació, faciliten la comprensió del recorregut que s'ha anat desplegant per a la implantació del model de pràctiques externes i, alhora, avancen els primers passos cap a un nou model a partir dels reptes derivats arran de la COVID-19.

L'article «Evolució del pràcticum d'educació social a la Universitat de Barcelona: de biennal a anual» presenta una proposta reflexionada en la qual el model de pràctiques seqüenciat en dos cursos acadèmics avança cap a un únic curs anual, tot mantenint les bases de la reciprocitat i corresponsabilitat. Aquest canvi de model, amb una àmplia acceptació per part de tots els agents implicats, permet redefinir i mantenir els indicadors de qualitat, tot afavorint certs aspectes de gestió entre els quals cal destacar la revisió de l'oferta actual i el fet d'assegurar la tutoria externa per part d'un professional de l'educació social.

Igualment, resulta molt interessant l'experiència sobre «La creació de relats digitals com a activitat de reflexió professionalitzadora i d'autoconeixement en l'itinerari del pràcticum». Després d'una breu descripció d'aquesta proposta educativa en el marc del pràcticum de pedagogia, es detallen les diferents fases que acullen aquests relats digitals en modalitat virtual asíncrona, així com els diferents recursos emprats i posats a disposició de l'estudiantat. Es tracta d'una proposta valorada positivament per part de tot l'alumnat implicat, així com per les interessants respostes obtingudes.

L'aportació «A commitment to building and implementing an outcome-based practicum for teacher education majors: Experience from China», reflecteix com des de la Universitat Normal de Xangai es vetlla per assolir l'anomenada *certificació professional*, possible a partir d'indicadors basats en els resultats i la millora contínua. El pràcticum hi té un paper fonamental, ja que desenvolupa una proposta col·laborativa, es relaciona

amb la realitat pràctica, implementa el sistema del «doble instructor» i desplega una àmplia i interessant tasca de gestió.

Esdevé molt il·lustrativa la següent aportació, «El programa de pràctiques per a estudiants del Centre d'Educació Ambiental Can Coll (Parc Natural de la Serra de Collserola): més de trenta anys d'experiències», en la qual es presenta l'extens recorregut que acull aquesta institució pel que fa a la formació pràctica d'un elevat nombre d'estudiants provinents de diferents nivells acadèmics, i interessats per la natura i la societat. El seu equip humà vetlla de manera personalitzada, proactiva i cooperativa per tothom, elles i ells, i acull qualsevol proposta per a l'optimització de la seva tasca educadora.

La darrera aportació, «Un context de pràctiques del pedagog/a d'empresa», mostra les reflexions des de la mirada d'una tutora de pràctiques d'una empresa de formació que, curs rere curs, acull alumnat del grau de pedagogia amb il·lusió i responsabilitat, i aposta per una metodologia activa basada en aprenentatges reals i significatius. Esdevé molt interessant l'aprofundiment en els diferents reptes i neguits de l'alumnat al llarg del seu recorregut de pràctiques, així com en la importància de la motivació formadora del tutor o tutora de l'empresa.

Esperem que les sis aportacions que configuren aquest número siguin del vostre interès i us aportin experiències i propostes engrescadores per continuar avançant pel que fa al pràcticum en el camp educatiu.

Equip editorial de la revista catalana de pedagogia

Núria Rajadell

Montserrat Freixa

M. José Rubio

Angelina Sánchez

Ruth Vilà